

We blijven ter plaatse trappelen!

Al maanden wachten wij, samen met de andere onderwijspartners, op een degelijk antwoord van de onderwijsminister op onze vragen bij de conceptnota-leerzorg. Noch onze fundamentele bemerkingen, noch het VLOR-advies over leerzorg of de hoorzitting in de commissie Onderwijs vond de onderwijsminister tot nu toe de moeite waard om fundamentele wijzigingen aan zijn concept aan te brengen.

De lancering tijdens de boekenbeurs van het boek *'Leerzorg in het onderwijs'* van zijn naaste medewerkers - dat overigens niet meer is dan de herhaling van de conceptnota - was blijkbaar wel een aanleiding om nuanceringen aan te brengen. Voor ons zijn die nog onvoldoende. Misschien hoopte de minister om zo een voorafname te kunnen doen op het debat in de Onderwijscommissie van het Vlaams Parlement. In zijn toespraak op de boekenbeurs heeft de minister drie facetten over leerzorg verduidelijkt: het begrip draagkracht van een school; de financiering van leerzorgniveau II en het verdere overleg.

Het begrip draagkracht

Vandenbroucke erkent dat er ongerustheid leeft over de draagkracht van scholen. Zowel in zijn toespraak als in zijn conceptnota spreekt hij over het jaar 2016. Tot dan blijft het bestaande GOK-inschrijvingsrecht gelden. In zijn conceptnota stelt de minister dat het leerzorgdecreet al van bij het begin zal bepalen wat er na 2016 zal gebeuren. Tussentijdse evaluaties zullen gebruikt worden om te kijken of de juiste keuzes werden gemaakt. In zijn toespraak laat de minister in het midden wat er na 2016 moet gebeuren. Hij laat dat afhangen van ervaringen. Dat is niet meer dan een logische beslissing. Eerst uitproberen en dan pas beslissen!

Los van het feit of het bestaande GOK-inschrijvingsrecht voldoende garanties biedt voor de draagkracht van een school, vragen wij ons af welke politieke meerderheid zich vandaag wil engageren om beslissingen te nemen voor 2016, als die nadien toch moeten bijgestuurd worden.

Financiering leerzorgniveau II

In het leerzorgconcept wil de minister op 'leerzorgniveau II' werken met globale enveloppen. Daarmee wil hij aanpassingen in het gewoon onderwijs mogelijk maken voor leerlingen met een leerstoornis, licht mentale handicap of een beperking in sociale interactie. In de Werkgroep Leerzorg van de VLOR is door verschillende gedingen herhaaldelijk de vraag gesteld wat er staat te gebeuren als blijkt dat die enveloppe ontoereikend is. Er bestaan momenteel geen parameters om de grootte van de enveloppe te bepalen. Die wordt steeds gebaseerd op de

financiële ruimte en staat volledig los van de reële behoeften op het veld.

De verdeling van de enveloppe zou dan bijvoorbeeld gebeuren via de onderwijsnetten. Zo wordt de verantwoordelijkheid handig verlegd. Wij blijven in ieder geval een financiering op schoolniveau eisen omdat de ervaring ons leert dat een enveloppenfinanciering alleen dient om het budget van de overheid te beheersen. Het belang van het kind staat hier niet centraal. Bovendien staat een enveloppenfinanciering op niveau van de onderwijsnetten ook volledig haaks op wat wij gelezen hebben in de discussienota van minister Vandenbroucke over de financiering van het leerplichtonderwijs. Daarin spreekt hij immers van een 'open-end-systeem' voor de berekening van omkadering en werkingsmiddelen op basis van leerlingenkenmerken.

Verder overleg

Om de doelstellingen van de conceptnota-leerzorg verder vorm te geven, richt de minister drie werkgroepen op. Een eerste technische werkgroep 'indicatoren' buigt zich over de precieze indeling in de zorgniveaus. Een tweede groep werkt inzake competentieontwikkeling van leraars en ten slotte is er ook een werkgroep die zich buigt over de verbreding van het buitengewoon onderwijs.

De minister nodigt de vakbonden en de inrichtende machten uit om eraan deel te nemen. Het is nog niet uitgemaakt of wij dat zullen doen. Veel zal afhangen van het antwoord op de vele andere vragen die nog open blijven. Het heeft geen zin om mee te bouwen aan een beleid als met onze opmerkingen geen rekening wordt gehouden.

Geen toegevingen, wel publiciteit

Wat de minister vertelde op de boekenbeurs zijn voor ons geen toegevingen. De toespraak beoogde vooral publiciteit voor de eigen ideeën. Het is een doekje voor het bloeden voor wie fundamentele bezwaren heeft. Het PR-gedrag was van groter belang.

Debat in de Onderwijscommissie

Het COV rekent erop dat de minister het debat van de Onderwijscommissie van het Vlaams Par-

lement echt aangaat. Dat debat moet rekening houden met het VLOR-advies, met de mening van de basis (we verwijzen naar de massaal verstuurd e-mails en kaarten van onze leden), de vragen van de onderwijspartners,...

Veel van onze vragen werden expliciet opgenomen in de resolutie die CD&V-politica Kathleen Helsens ter voorbereiding van het debat in de Onderwijscommissie indiende.

Parlementairen die het goed menen, kunnen zich tijdens dat debat niet verschuilen achter de macht van hun fractie of zogenaamd 'hogere politieke belangen'.

Kans op slagen!

Wil het concept dat de minister inzake leerzorg uitgetekend heeft, een kans op slagen hebben, dan moet het personeel het kunnen ondersteunen en dragen. Dan moeten er vooral voldoende mogelijkheden zijn voor leerlingen met een beperking. Maar niet alleen voor hen, ook de personeelsleden moeten over mogelijkheden en tijd kunnen beschikken om leerlingen met beperkingen op de meest geschikte manier te helpen.

Minister Vandenbroucke heeft het constant over gelijke onderwijskansen en over de onderwijskwaliteit die hoog moet blijven. Maar zoals hij al verschillende malen gesteld heeft dat elke euro maar eenmaal kan uitgegeven worden, zo stellen wij ook dat elke schoolminuut maar eenmaal kan gebruikt worden. Leraren zijn geen supermensen. Het tekort aan middelen voor het onderwijs kan niet blijven verhaald worden op het personeel.

Als tegelijkertijd met het invoeren van het leerzorgconcept niet alle voorwaarden worden vervuld, zoals de nodige financiële middelen om het waar te maken, dan gaat de huidige hoge kwaliteit van het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs verloren.

Even belangrijk is een realistisch onderwijsbeleid. Dat is een onderwijsbeleid dat rekening houdt met de mogelijkheden van de personeelsleden. Ook personeelsleden van het onderwijs hebben maar één hoofd en twee handen. De tijd die zij besteden aan iedere individuele leerling, kunnen zij niet besteden aan de andere leerlingen. Minister Vandenbroucke - en met hem vele beleidsmensen - weigert te erkennen dat vele leraars nu al op de toppen van hun tenen lopen. Er is nu al een te grote kloof tussen het onderwijsbeleid - wellicht met de beste bedoelingen opgezet - en de uitvoerbaarheid ervan. Noch minister Vandenbroucke, noch het Vlaams Parlement mag zich blijven focussen op de theorie. Nieuwe concepten hebben maar zin als ze werkbaar zijn op de werkvloer.

Marianne Coopman ■
adjunct-algemeen secretaris

